LIV€ YOUR LIF€

Een ervaringsgericht spel rond ‘financiële geletterdheid’.

HO GENT

de AANSTOKERIJ
vorming via spel

Inleiding

- Verwelkoming
- We verdelen ons in groepen van 3/4
- Algemeen spelopzet
- Beleggingsprofiel invullen
- Elke student krijgt een personagefiche
- De 3 levensfasen die we zullen doorlopen op basis van ons personage:
  - Studentenfase
  - Werkfase 1 (20-30 jaar)
  - Werkfase 2 (30-50 jaar)

INFO

Rekening houdend met de eindtermen rond de economische en financiële competenties (EFC) werden complexe materie inzake budgetteren, verzekeringen, kredieten en beleggen op een praktische en begrijpbare manier geïntegreerd in dit spel.

Een aantal elementen werden gesimplificeerd zonder afbreuk te doen aan de onderliggende concepten.

Studentenfase

🕑 15 – 20 min.

- Bekijk jouw personagefiche en de topics op die fiche.

- Maak jouw persoonlijke keuzes m. b. t. je vrije tijdsbesteding op de 2de pagina:

  - Duid zelf **3 keuzes** aan: waaraan zal jouw personage vrije tijd spenderen?
  - 2 keuzes werden reeds gemaakt

- Op termijn zal je worden geconfronteerd met de gevolgen van jouw keuze.

TIP

Neem even de tijd om je in te leven in je personage!

Voorbeeld personagefiche (voorzijde)

NINA

LEEFTIJD	20 jaar
STUDIE	Bachelor journalistiek
INTERESSES	· Lezen · Familie
INFO	· Heeft 2 jongere zussen waarvan 1 autisme heeft · Droomt ervan om nieuwslezer te worden
WERKERVARING EERSTE WERKFASE	7 jaar = **84 maanden**

		EERSTE WERKFASE		TWEEDE WERKFASE		
	MOGELIJKE JOBS	**BRUTO MAANDLOON STARTER**	**NETTO MAANDLOON STARTER**	**GEMIDDELD BRUTO MAANDLOON**	**GEMIDDELD NETTO MAANDLOON**	**NETTO PENSIOEN-UITKERING**
1-2	communicatie-verantwoordelijke	€ 2.412	**€ 1.830**	€ 4.522	**€ 2.775**	€ 2.375
3-4	Redactiemedewerker	€ 2.675	**€ 1.917**	€ 4.441	**€ 2.700**	€ 2.317
5-6	Nieuwslezer	€ 2.720	**€ 1.927**	€ 4.237	**€ 2.663**	€ 2.211

EXTRALEGALE VOORDELEN	• Gsm-abonnement • Hospitalisatieverzekering
STEUN EIGEN OUDERS (Eerste werkfase)	/
AANTAL KINDEREN (Tweede werkfase)	
STEUN OUDERS PARTNER (Tweede werkfase)	

LIV€ YOUR LIF€

LIV€ YOUR LIF€

Voorbeeld personagefiche (achterzijde)

STUDENTENFASE

PERSONAGE: BRENT

Bepaal de tijdsbesteding van jouw personage.
De keuzes die je nu maakt kunnen later in jouw voor- of nadeel zijn.
Enkele keuzes zijn al voor jou gemaakt, je mag nog 3 extra keuzes maken.

VRIJWILLIGERSWERK

- Je leert nieuwe mensen kennen
- Je krijgt voldoening en waardering

◯ ◯ ◯

SOCIALE CONTACTEN

- Je hebt een groot sociaal netwerk
- Feesten, op café met vrienden, ...

(X) ◯ ◯

TIJD MET DE FAMILIE

- Steun in moeilijke tijden
- Maar ook steun en hulp bieden

◯ ◯ ◯

OPLEIDING EN VORMING

- Investeren in levenslang leren
- Veel kansen op de arbeidsmarkt

◯ ◯ ◯

STUDENTENJOB - DOEL: BESTEDEN

- Werkervaring
- Budget om te feesten, reizen, ... tijdens de studentenfase

◯ ◯ ◯

STUDENTENJOB - DOEL: SPAREN

- Werkervaring
- Sparen voor later

€5.000,00 €5.000,00 €5.000,00

◯ ◯ ◯

GEZOND LEVEN

- Sporten en gezonde voeding
- Zelfvertrouwen en sociaal contact

(X) ◯ ◯

LIV€ YOUR LIF€

Werkfase 1 (leeftijd: +/-20 – 30 jaar)

🕑 25 – 30 minuten

- Bekijk rekenblad → persoonlijk budget
- Bekijk ‘dossier werkfase 1 en 2’ → we nemen beslissingen rond:

1. Huisvesting – huren / kopen
2. Andere leefkosten
3. Mobiliteit
4. Verzekeringen
5. Sparen en beleggen (enkel voor werkfase 2)

INFO

We werken gestructureerd en systematisch.

Als het te snel gaat, geef je een teken aan de leerkracht.

Werkfase 1 (leeftijd:+/- 20 – 30 jaar) 🕑 25 – 30 min

- **Rekenblad** → opstellen persoonlijk budget op basis van de fiche en persoonlijke keuzes
- Stap 1: 1 x dobbelen → bepalen startersloon → netto maandloon (+)
- Stap 2: keuze rond huisvesting (tijdshorizon 10 jaar) → dossier overzicht opties (-)
- Stap 3: andere leefkosten (-)
- Stap 4: mobiliteit (-)
- Stap 5: verzekeringen (-)

INFO

We doorlopen deze 5 stappen klassikaal.

Stap 1: Netto startersloon

NINA

LEEFTIJD	2(
STUDIE	B
INTERESSES	· ·
INFO	· ·
WERKERVARING EERSTE WERKFASE	7

LIV€ YOUR LIF€

		EERSTE WERKFASE	
	MOGELIJKE JOBS	GEMIDDELD BRUTO MAANDLOON	GEMIDDELD NETTO MAANDLOON
1-2	communicatie-verantwoordelijke	€2.412,00	€1.830,00
3-4	Redactiemedewerker	€2.675,00	€1.917,00
5-6	Nieuwslezer	€2.720,00	€1.927,00

		EERSTE WERKFASE
	NAAM:	20-30 jaar
INKOMSTEN	LOON (Personagefiche)	Netto maandloon +
		Netto maandloon partner

INFO

Dobbel om je startersloon te bepalen.

Elementen als sector, statuut (bediende, arbeider, zelfstandige, ambtenaar), ervaring, verantwoordelijkheid etc. zullen in realiteit jouw loon bepalen.

Werk verder met je nettoloon (zie volgende slide)!

Topic: van bruto naar netto

VAN BRUTO NAAR NETTO (LOONSCHEMA)	CIJFERVOORBEELD (FICTIEF)	EXTRA INFO
Brutoloon	€2.720,00	Staat in de arbeidsovereenkomst van de werknemer.
- Bijdrage sociale zekerheid	- €355,50	Wordt gebruikt voor sociale uitkeringen zoals groeipakket, pensioenen, ...
= Belastbaar loon	= €2.364,50	
- Bedrijfsvoorheffing	- €437,50	Wordt gebruikt voor algemene voorzieningen zoals infrastructuur, cultuur, politie, onderwijs, ...
= **Nettoloon**	= €1.927,00	Komt op de bankrekening van de werknemer.

INFO

België kent een hoge belastingsdruk!

We dragen veel af aan de overheid wat zou betekenen dat we ook veel terug krijgen (zie kolom 'extra info').

Stap 2: Huisvesting

- Huren of kopen → bij 'kopen' zie je welk startbudget nodig is per type woning! Enkel als je dit budget hebt, kan je kopen. In werkfase 1 is dit enkel voor de 'happy few'.
- Hou ook rekening met het maximum % van je loon dat je besteedt aan de terugbetaling van het krediet (geleend kapitaal + interest)

LET OP

De eigen inbreng of middelen (hetzij van ouders of van jezelf) is / zijn aanzienlijk, nl 20% van de aankoopwaarde van het onroerend goed + éénmalige kosten. Deze éénmalige kosten kan je berekenen volgens de module: https://www.notaris.be/rekenmodules/aankoop

In het spel werd dit reeds bepaald → zie dossier 'werkfase 1 en 2', huisvesting > kopen, 4de kolom

STAP 2: huren (of kopen?)

HUISVESTING - HUREN

KEUZE WONING (Geen eigenaar)	MAANDELIJKSE HUUR	RUIMTE	GEVOLG MOBILITEIT
THUIS BLIJVEN WONEN	€ 250	Geen ruimte voor partner of kinderen	Eigen keuze
5 JAAR THUIS, 5 JAAR HUREN MET 3 ANDEREN	€ 325	Geen ruimte voor partner of kinderen	Eigen keuze
HUUR APPARTEMENT MET 3 ANDEREN	€ 450	Geen ruimte voor partner of kinderen	Eigen keuze
HUUR APPARTEMENT STAD	€ 900	Max. 5 personen	Geen wagen nodig
HUUR SOCIALE WONING * Voorwaarde in iedere fase herbekijken	€ 350	Max. 5 personen	Geen wagen nodig
HUUR WONING PLATTELAND	€ 1.200	Max. 5 personen	Wagen nodig

*** VOORWAARDE VOOR HET HUREN VAN EEN SOCIALE WONING**

Netto maandloon - (aantal kinderen x € 200) < € 1.600

Bijvoorbeeld:
Alleenstaande moeder met 3 kinderen, nettoloon € 2.000/maand.
€ 2.000 - (3 x € 200) < € 1.600 → recht op sociale woning

Stap 3: Andere leefkosten

ANDERE LEEFKOSTEN (= Voeding, gezondheid, energie, opvang en onderwijs kinderen … rekening houdend met het groeipakket)

GEZINSSITUATIE	GEEN KINDEREN	1 KIND	2 KINDEREN	3 KINDEREN
THUIS BLIJVEN WONEN	€ 500	/	/	/
5 JAAR THUIS, 5 JAAR HUREN MET 3 ANDEREN	€ 650	/	/	/
HUUR APPARTEMENT MET 3 ANDEREN	€ 750	/	/	/
ANDERE OPTIES - ZONDER PARTNER	€ 900	€ 1.400	€ 1.900	€ 2.500
ANDERE OPTIES - MET PARTNER	€ 1.300	€ 1.800	€ 2.400	€ 2.900

LET OP

Groeipakket → nieuwe term voor kindergeld.

In deze fase heb je nog géén kinderen, dus je dient enkel kolom 1 te bekijken.

Stap 4: Mobiliteit

- Mobiliteit hangt samen met de keuze *huisvesting*.
- Aan bepaalde keuzes van mobiliteit hangt een zeker prijsplaatje zoals bvb. hoge maandelijkse aflossing en kosten.

Vergeet niet dat je als eigenaar van een wagen een **verplichte** BA verzekering moet afsluiten!

LET OP

De dekking houdt in welke soort schade wordt gedekt.

De franchise is het deel van de schade dat je zélf moet betalen. Hoe hoger de franchise of vrijstelling, hoe lager de premie.

STAP 4: Mobiliteit

MOBILITEIT

MOGELIJKHEDEN	(ELEKTRISCHE) FIETS OF OPENBAAR VERVOER	KLEINE WAGEN	GEZINSWAGEN	SPORTWAGEN
AANKOOPPRIJS VERVOERSMIDDEL	€ 3.000	€ 18.000	€ 25.000	€ 50.000
EXTRA INFO / VOORWAARDEN	Per persoon	2 volwassenen en 2 kleine zitplaatsen	5 volwaardige zitplaatsen	2 zitplaatsen
AANKOOP OP MAANDBASIS	**€ 25**	**€ 150**	**€2 10**	**€ 420**
MAANDELIJKSE KOST (Brandstof, verkeerstaks, onderhoud ...).	**€ 20 (€ 0 bij OV)**	**€ 150**	**€ 175**	**€ 200**

AUTOVERZEKERING					
WETTELIJK VERPLICHTE BURGERLIJKE AANSPRAKELIJKHEIDSVERZEKERING		**VERPLICHTE BA + KLEINE OMNIUM**		**VERPLICHTE BA + GROTE OMNIUM**	
Een verzekering BA Auto dekt de materiële en lichamelijke schade die bij een ongeval met je wagen veroorzaakt wordt aan derden. Je bent verplicht er een af te sluiten van zodra je wagen op de openbare weg komt.		Een kleine omniumverzekering dekt NIET de schade aan je eigen wagen.		Een omniumverzekering dekt de schade aan je eigen wagen, zelfs als je een ongeval in fout veroorzaakt.	
Dekking · Lichamelijke als materiële schade aan derden · Lichamelijke schade aan inzittenden in eigen wagen. · Eigen materiële en lichamelijke schade wordt niet gedekt indien je aansprakelijk bent.		**Dekking** · Zie BA-verzekering · + schade als gevolg van brand, diefstal, glasbreuk, aanrijding door wild en stormschade		**Dekking** · Zie kleine omnium · + materiële schade aan eigen wagen	
Franchise: € 250		Franchise: € 500		Franchise: € 1.000	
Kleine + gezinswagen:	**Kost/maand: € 25**	Kleine + gezinswagen:	**Kost/maand: € 55**	Kleine + gezinswagen:	**Kost/maand: € 70**
Sportwagen:	**Kost/maand: € 50**	Sportwagen:	**Kost/maand: € 125**	Sportwagen:	**Kost/maand: € 350**

Stap 5: Verzekeringen

- Welke risico’s wil je beperken?
- Bekijk je personagekaart voor eventuele 'extralegale voordelen'.
- Lees aandachtig de dekking.

LET OP

Bepaalde verzekeringen zijn contractueel verplicht bv. levensverzekering en brandverzekering bij een kredietovereenkomst (hypothecaire lening).

Bepaalde verzekeringen zijn wettelijk verplicht bv. BA-motorrijtuigen (zie mobiliteit) en , brandverzekering ***voor huurders*** *(huisvesting).*

Afsluiten werkfase 1

Resterend budget per maand x aantal maanden werkervaring in werkfase 1 (zie personagefiche!).

Dit deel je door 2!

<u>Voeg toe:</u>

Inkomsten studentenjob (zie studentenfase) (+)

Steun ouders (+)

Eenmalige kosten bij aankoop (-)

EERSTE WERKFASE: 20-30 JAAR	BEREKENING
RESTEREND BUDGET EERSTE WERKFASE (Budget/maand x # maanden werkervaring 1e werkfase)	▲ X =
INKOMSTEN STUDENTENJOB (Studentenfase, max €15.000,00)	+
STEUN OUDERS (Personagefiche)	+
EENMALIGE KOST AANKOOP HUISVESTING (Opgelet: énkel invullen indien *aankoop* huis of appartement in eerste werkfase)	-
FACTOR die compenseert voor uitgaven die niet bij 'andere leefkosten' werden opgelijst: uitgaan, hobby's, gadgets, ...	= € ..... / 2
TOTAAL 1: TOTAAL EERSTE WERKFASE	= ●

Totaal 1= saldo

LIV€ YOUR LIF€

Ik ben 30 jaar, wat nu?

Korte reflectie:

- Inkomsten (+) – uitgaven (-)
- Heb je (iets) over? Je kan sparen of beleggen (zie werkfase 2).
- Kom je tekort? Let extra goed op je keuzes in de volgende fases!

2de werkfase (30 – 50 jaar)

NINA

LEEFTIJD	20 jaar
STUDIE	Bachelor journalistiek
INTERESSES	· Lezen · Familie
INFO	· Heeft 2 jongere zussen waarvan 1 autisme heeft · Droomt ervan om nieuwslezer te worden
WERKERVARING EERSTE WERKFASE	7 jaar = **84 maanden**

		EERSTE WERKFASE		TWEEDE WERKFASE		
	MOGELIJKE JOBS	BRUTO MAANDLOON STARTER	NETTO MAANDLOON STARTER	GEMIDDELD BRUTO MAANDLOON	GEMIDDELD NETTO MAANDLOON	NETTO PENSIOEN-UITKERING
1-2	communicatie-verantwoordelijke	€ 2.412	€ 1.830	€ 4.522	€ 2.775	€ 2.375
3-4	Redactiemedewerker	€ 2.675	€ 1.917	€ 4.441	€ 2.700	€ 2.317
5-6	Nieuwslezer	€ 2.720	€ 1.927	€ 4.237	€ 2.663	€ 2.211

EXTRALEGALE VOORDELEN	• Gsm-abonnement • Hospitalisatieverzekering
STEUN EIGEN OUDERS (Eerste werkfase)	/
AANTAL KINDEREN (Tweede werkfase)	
STEUN OUDERS PARTNER (Tweede werkfase)	

LIV€ YOUR LIF€

- Bepaalde keuzes moeten **opnieuw** worden gemaakt, rekening houdend met:
  - **Anciënniteit**: hoger loon
  - **Partner** of niet? (dobbelsteen)
  - **Kinderen** of niet? (dobbelsteen)
- Breng deze gegevens over op je **personagefiche** (aantal kinderen en steun ouders partner)
- Noteer op het rekenblad netto maandloon partner (pg 1)

Werkfase 2 (30 – 50 jaar)

🕑 30 – 35 min

- Doorloop dezelfde keuzes zoals in werkfase 1 en noteer op de voorzijde van het rekenblad.
- Hou uiteraard rekening met jouw nieuwe gezinssituatie!

Stappen:

- Stap 1: netto maandloon verhogen (anciënniteit) en eventueel netto maandloon partner (+)
- Stap 2: keuze rond **huisvesting** (-) → Bekijk **achterkant** invulblad voor bepaling startbudget!
- Stap 3: andere leefkosten (-)
- Stap 4: mobiliteit (-)
- Stap 5: verzekeringen (-)

- Bereken '**resterend budget per maand**' via rekenblad.

Keuze huisvesting: huren of kopen? (achterkant invulblad)

AANVANG TWEEDE WERKFASE: 30-JARIGE LEEFTIJD	BEREKENING
TOTAAL EERSTE WERKFASE	●
SPAARGELD PARTNER + STEUN OUDERS PARTNER	+
TOTAAL 2: STARTBUDGET AANVANG TWEEDE WERKFASE (Dit budget kan gebruikt worden om huis of appartement te kopen)	=
STARTBUDGET OM ONROEREND GOED TE KOPEN (Enkel invullen indien aankoop huis of appartement bij aanvang tweede werkfase)	-
TOTAAL 3 (Dit bedrag wordt volledig verdeeld over zichtrekening, spaarrekening en belegging. Buffer op de spaarrekening is aan te raden, bv. 3x maandloon gezin).	= ★

ZICHTREKENING (Afronden is niet nodig)	SPAARREKENING (Afronden op veelvoud van € 5.000,00)	BELEGGING (Afronden op veelvoud van € 5.000,00)

LIV€ YOUR LIF€

Keuze: zichtrekening, spaarrekening en belegging

- Zichtrekening: onmiddellijk opvraagbaar tegoed
- Sparen: geen risico en laag rendement
- Beleggen: hoger risico en kans op hoger rendement
  - Hier komt het **beleggersprofiel** van pas!
  - 3 mogelijke profielen: defensief, neutraal of dynamisch

- **Opgelet!** Bedragen per € 1 000,00 tot € 5 000,00; daarna + € 5 000,00 tot € 150 000,00. Behalve bij ‘zichtrekening’.

TIP

Spaarrekening: best 3 x het gezinsmaandloon.

Beleggen doe je best met geld dat je gedurende meerdere jaren kan missen.

Zichtrekening: ‘rest’ (hoeft geen afgerond getal te zijn).

Rendement sparen en/of beleggen (overzicht)

Overzicht return sparen en beleggen op 20 jaar

Inleg	Impact inflatie (2%*)	SPAARREKENING	BELEGGINGSFONDS- EN PROFIEL**		
		0,5% rente	Conservatief (5%)	Neutraal (6%)	Dynamisch (7%)
€ 1.000	-€ 327	€ 105	€ 1.653	€ 2.207	€ 2.870
€ 2.000	-€ 654	€ 210	€ 3.307	€ 4.414	€ 5.739
€ 3.000	-€ 981	€ 315	€ 4.960	€ 6.621	€ 8.609
€ 4.000	-€ 1.308	€ 420	€ 6.613	€ 8.829	€ 11.479
€ 5.000	-€ 1.635	€ 524	€ 8.266	€ 11.036	€ 14.348
€ 10.000	-€ 3.270	€ 1.049	€ 16.533	€ 22.071	€ 28.697
€ 15.000	-€ 4.905	€ 1.573	€ 24.799	€ 33.107	€ 43.045
€ 20.000	-€ 6.541	€ 2.098	€ 33.066	€ 44.143	€ 57.394
€ 25.000	-€ 8.176	€ 2.622	€ 41.332	€ 55.178	€ 71.742
€ 30.000	-€ 9.811	€ 3.147	€ 49.599	€ 66.214	€ 86.091
€ 35.000	-€ 11.446	€ 3.671	€ 57.865	€ 77.250	€ 100.439
€ 40.000	-€ 13.081	€ 4.196	€ 66.132	€ 88.285	€ 114.787
€ 45.000	-€ 14.716	€ 4.720	€ 74.398	€ 99.321	€ 129.136
€ 50.000	-€ 16.351	€ 5.245	€ 82.665	€ 110.357	€ 143.484
€ 55.000	-€ 17.987	€ 5.769	€ 90.931	€ 121.392	€ 157.833
€ 60.000	-€ 19.622	€ 6.294	€ 99.198	€ 132.428	€ 172.181
€ 65.000	-€ 21.257	€ 6.818	€ 107.464	€ 143.464	€ 186.529
€ 70.000	-€ 22.892	€ 7.343	€ 115.731	€ 154.499	€ 200.878
€ 75.000	-€ 24.527	€ 7.867	€ 123.997	€ 165.535	€ 215.226
€ 80.000	-€ 26.162	€ 8.392	€ 132.264	€ 176.571	€ 229.575
€ 85.000	-€ 27.797	€ 8.916	€ 140.530	€ 187.607	€ 243.923
€ 90.000	-€ 29.433	€ 9.441	€ 148.797	€ 198.642	€ 258.272
€ 95.000	-€ 31.068	€ 9.965	€ 157.063	€ 209.678	€ 272.620
€ 100.000	-€ 32.703	€ 10.490	€ 165.330	€ 220.714	€ 286.968
€ 125.000	-€ 40.879	€ 13.112	€ 206.662	€ 275.892	€ 358.711
€ 150.000	-€ 49.054	€ 15.734	€ 247.995	€ 331.070	€ 430.453

* De inflatietarget van de ECB ligt op +/- 2%.
** Percentages staan uitgedrukt als 'jaarlijkse nominale return'.
Het beleggingsprofiel is gebaseerd op de vragenlijst.

LIV€ YOUR LIF€

LIV€ YOUR LIF€

Verwerking 'impact inflatie + sparen en beleggen'

Zie 'gezinssituatie' dobbelsteen

TOTAAL 3 : 50- JARIGE LEEFTIJD	★	
RESTEREND BUDGET TWEEDE WERKFASE (Budget/maand x 12 maanden x 20 jaar/FACTOR)	+ ■	x 240/..... =
RENDEMENT SPAREN	+	
RENDEMENT BELEGGEN	+	
IMPACT INFLATIE (OP BEDRAG 'TOTAAL 3') ★	-	
TOTAAL 4	=	
IMPACT GEBEURTENISKAARTEN	+ of -	
IMPACT GEBEURTENISKAARTEN	+ of -	
IMPACT GEBEURTENISKAARTEN	+ of -	
TOTAAL 5: TOTAAL NA TWEEDE WERKFASE	=	

Gebeurteniskaarten (uit te delen)

AUTO-ONGEVAL

Je rijdt in op een file. Naast schade aan verschillende wagens, heb jij ook lichamelijk schade opgelopen.

BA	- € 7.500
BA + Kleine omnium	- € 3.500
BA + Grote omnium	/
Ongevallen-verzekering	/

- Dobbelsteen bepaalt je startpositie (hoogste worp kiest eerst).
- Elke speler heeft **3 gebeurteniskaarten**.
- Vroegere keuzes uit de studentenfase spelen een rol!
- Noteer de impact van de gebeurteniskaart op het rekenblad.
- Enkel fiets of OV? Auto- ongeval kan je niet kiezen.

LIV€ YOUR LIF€

Berekening impact gebeurtenissen: ‘Totaal 5’

TOTAAL 3 : 50- JARIGE LEEFTIJD	★
RESTEREND BUDGET TWEEDE WERKFASE (Budget/maand x 12 maanden x 20 jaar/FACTOR)	+ ■ x 240/..... =
RENDEMENT SPAREN	+
RENDEMENT BELEGGEN	+
IMPACT INFLATIE (OP BEDRAG 'TOTAAL 3') ★	-
TOTAAL 4	=
IMPACT GEBEURTENISKAARTEN	+ of -
IMPACT GEBEURTENISKAARTEN	+ of -
IMPACT GEBEURTENISKAARTEN	+ of -
TOTAAL 5: TOTAAL NA TWEEDE WERKFASE	=

Eindbudget op 50- jarige leeftijd

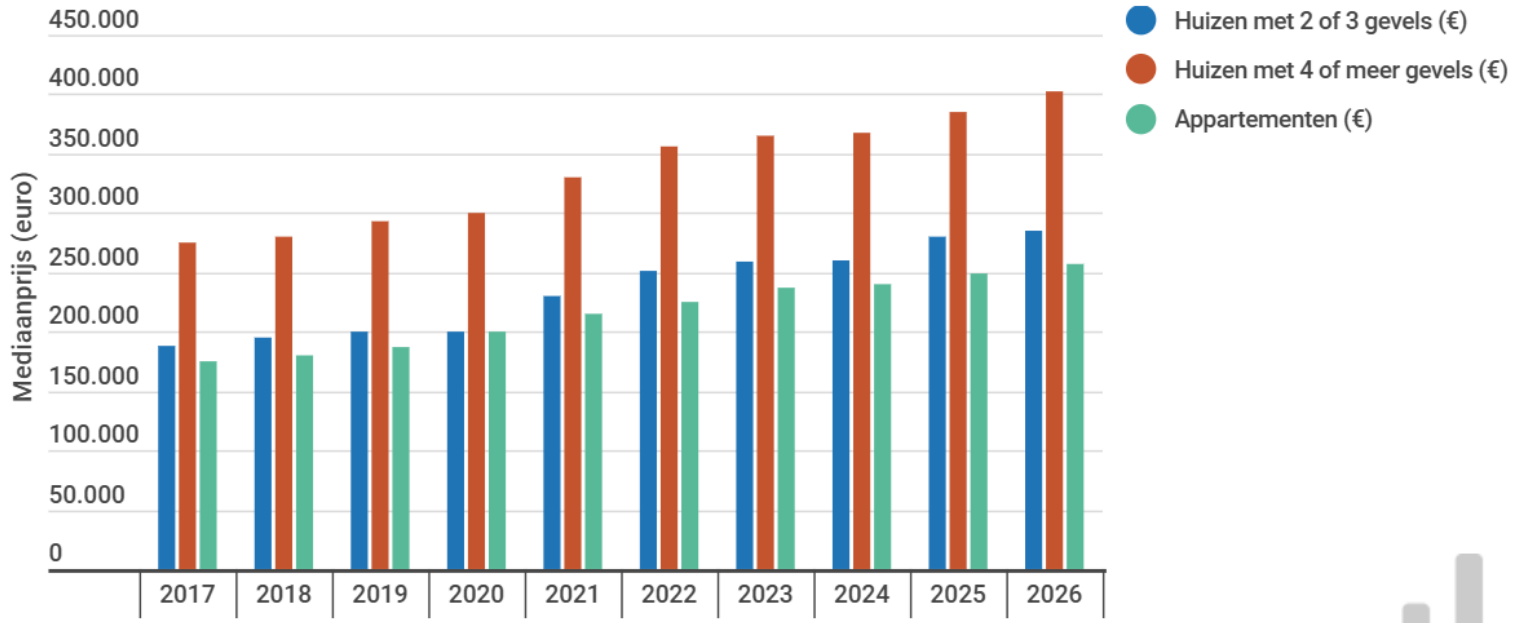
TOTAAL 4	=
IMPACT GEBEURTENISKAARTEN	+ of -
IMPACT GEBEURTENISKAARTEN	+ of -
IMPACT GEBEURTENISKAARTEN	+ of -
TOTAAL 5: TOTAAL NA TWEEDE WERKFASE	=

Belangrijke kanttekeningen

Huren versus kopen!

Zowel op korte en lange termijn kunnen activa fors in waarde wijzigen.

Ten opzichte van het eerste semester 2025 is de mediaanprijs van huizen in gesloten of halfopen bebouwing op nationaal niveau met 1,8% toegenomen. De mediaanprijs van huizen in open bebouwing kende een klim van 4,5%. Appartementen werden 3,2% duurder.

Download data

(de grafiek toont de mediaanprijzen van het eerste semester van elk jaar)

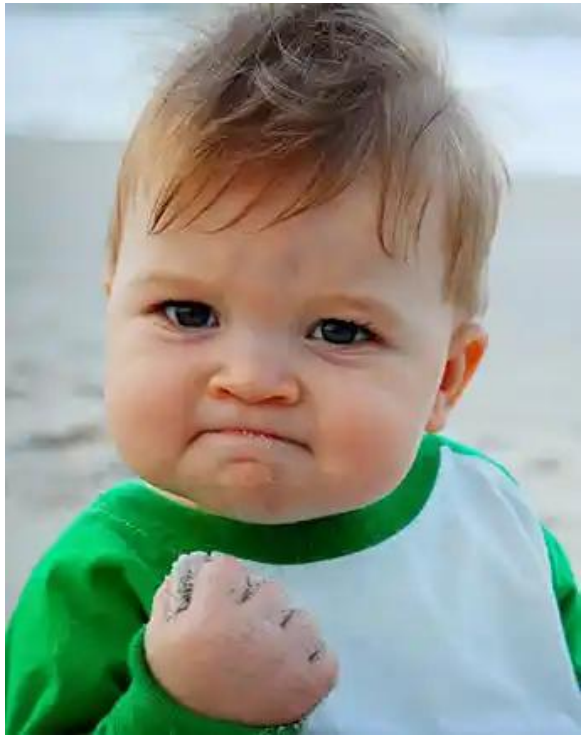
Bron: https://statbel.fgov.be/nl/themas/bouwen-wonen/vastgoedprijzen

LIV€ YOUR LIF€

Nabespreking/Reflectie

Money may not buy happiness, but it sure makes budgetting a lot easier.

Nabespreking/Reflectie

WAT IS ER GEBEURD?

- Wat is jullie eindbudget na de tweede werkfase?
- Wat maakt dat je dit resultaat had? Wat had de grootste impact?
- Welke gebeurteniskaarten hadden een grote invloed op het eindresultaat?
- Welke keuzes hadden een positieve/negatieve impact?
- Wat zou je anders doen?

- Had je de andere leefkosten lager of hoger verwacht?
- Welke uitgaven hebben je verrast?
- Welke uitgaven zouden er eigenlijk zelfs nog hoger kunnen zijn?
- Vergelijk eventueel de levenslopen van dezelfde personages.
- Is dit een realistisch eindresultaat? Zijn er zaken die niet aan bod kwamen?

- ...